

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Język polski – klasa V

Uczniów obowiązują wiadomości i umiejętności nabyte w klasie IV. (Ocenę wyższą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania ocen niższych – pozytywnych).

OCENA NIEDOSTATECZNA

Otrzymuje ją uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą. Poziom jego wiadomości i umiejętności objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy V uniemożliwia osiągnięcie celów polonistycznych. Nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Nie opanował podstawowej wiedzy i umiejętności z zakresu podstawy programowej. Nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela. Zaniebuje wykonywanie prac domowych. Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania. Nie stosuje w wypowiedziach pisemnych zasad ortograficznych. Nie bierze udziału w rozmowach na dany temat. Nie pozyskuje informacji.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

I Kształcenie literackie i kulturowe

Uczeń:

- z pomocą nauczyciela omawia elementy świata przedstawionego,
 - rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach,
 - rozpoznaje wers i strofę,
 - opowiada o wydarzeniach fabuły,
 - opowiada o bohaterach czytanych utworów,
 - wskazuje w utworze bohaterów głównych,
 - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst,
 - wymienia tytuły znanych legend i mitów.
- stara się określić temat tekstu,
- wie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmowa).

II Kształcenie językowe

- rozpoznaje z pomocą nauczyciela w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik),
- stara się stosować w wypowiedzi poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych,
- rozpoznaje z pomocą nauczyciela wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące, -rozpoznaje zdania pojedyncze i złożone,
- w większości rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi,
- podaje przykłady synonimów,
- stara się identyfikować nadawcę i odbiorcę wypowiedzi,
- rozpoznaje niewerbalne środki komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała)
- stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym,
- stara się używać znanych mu znaków interpunkcyjnych.

III Tworzenie wypowiedzi

- uczestniczy w rozmowie na zadany temat,
- stara się tworzyć wypowiedzi w znanych mu formach gatunkowych: dialog, opowiadanie, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, gratulacje,
- opowiada o przeczytanym tekście.

IV Samokształcenie

- doskonali ciche i głośne czytanie zachęcany przez nauczyciela,
- wyszukuje w Internecie potrzebne informacje
- sporadycznie korzysta z biblioteki szkolnej.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:

I Kształcenie literackie i kulturowe

- omawia elementy świata przedstawionego,
- rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach,
- rozpoznaje czytany utwór jako legendę, mit, opowiadanie, nowelę, dziennik, pamiętnik lub powieść;
- rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, pytanie retoryczne, powtórzenie,
- rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie,
- opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń,
- odróżnia dialog od monologu,
- charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach,
- rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecio osobową,
- wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych,
- określa tematykę utworu,
- wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne,
- nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst,
- objaśnia znaczenia dosłowne w tekstach,
- przedstawia własne rozumienie utworu,
- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach,
- dostrzega tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie utworu,
- rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmowa, sceniczna, radiowa),
- odbiera filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.

II Kształcenie językowe

- rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik),
- rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika,
- stopniuje przymiotniki i przysłówki,
- nazywa części zdania,
- rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące,
- rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie), równoważniki zdań,
- używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej,

- w większości rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi,
- rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne,
- podaje przykłady synonimów,
- identyfikuje tekst jako komunikat, identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi, określa sytuację komunikacyjną, rozpoznaje niewerbalne środki komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała),
- dzieli wyraz na głoski, litery, sylaby,
- stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym,
- stara się używać znanych mu znaków interpunkcyjnych.

III Tworzenie wypowiedzi

- uczestniczy w rozmowie na zadany temat, tworzy logiczną wypowiedź,
- stara się tworzyć wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, przepis, kartka pocztowa, kartka z pamiętnika, gratulacje, streszczenie, charakterystyka,
- wygłasza z pamięci krótki tekst,
- tworzy plan odtwórczy tekstu,
- opowiada o przeczytanym tekście,
- rozróżnia współczesne formy komunikatów (np. e-mail, SMS) i odpowiednio się nimi posługuje,
- tworzy opowiadania związane z treścią utworu.

IV Samokształcenie

- doskonali ciche i głośne czytanie,
- korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach,
- zna zasady korzystania z biblioteki szkolnej,
- poznaje życie kulturalne swojego regionu.

OCENA DOBRA

Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:

I Kształcenie literackie i kulturowe

- omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji,
- rozpoznaje fikcję literacką,
- rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach,
- rozpoznaje czytany utwór jako legendę, mit, opowiadanie, nowelę, dziennik, pamiętnik lub powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe,
- rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, pytanie retoryczne, powtórzenie oraz określa ich funkcje,
- omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu, podtytułu, motto, puenty,
- rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie,
- opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność,
- odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze,
- charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach,
- rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze,

- wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy,
- określa tematykę oraz problematykę utworu,
- wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne,
- nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst,
- objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach,
- określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi,
- przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia,
- wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne,
- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach,
- wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera,
- identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy,
- określa temat i główną myśl tekstu,
- dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie),
- odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych,
- odróżnia informacje o faktach od opinii,
- rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmowa, sceniczna, radiowa),
- świadomie i z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.

II Kształcenie językowe

- rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, przyimek, spójnik) i określa ich funkcje w tekście,
- odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych,
- dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na -no, -to,
- rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi; oddziela temat fleksyjny od końcówki,
- stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych,
- poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki,
- nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik),
- rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu, wyróżnia człon nadrzędny i podrzędny,
- rozpoznaje typy wypowiedzi, uwzględniając cel wypowiedzi: wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące - rozumie ich funkcje i je stosuje,
- rozpoznaje w tekście typy wypowiedzi: zdanie pojedyncze, zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie), równoważniki zdań, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej,
- przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie,
- używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej,
- rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi,
- rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, w większości rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach,
- rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące,
- dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi,
- rozróżnia synonimy, antonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach.
- rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, reklamowy, ikoniczny,
- identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi, określa sytuację komunikacyjną,

- rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała),
- rozumie pojęcie głoska, litera, sylaba, akcent; zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów,
- stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni,
- poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu.

III Tworzenie wypowiedzi

- tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny,
- dokonuje selekcji informacji,
- zna zasady budowania akapitów,
- tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, przepis, kartka pocztowa, kartka z pamiątnika, gratulacje, streszczenie, charakterystyka,
- wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym,
- tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu,
- redaguje notatki,
- opowiada o przeczytanym tekście,
- rozróżnia współczesne formy komunikatów (np. e-mail, SMS) i odpowiednio się nimi posługuje, zachowując zasady etykiety językowej,
- tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji,
- wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach.

IV Samokształcenie

- doskonalą ciche i głośne czytanie,
- doskonalą różne formy zapisywania pozyskanych informacji,
- korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach,
- zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych), korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego,
- rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji,
- poznaje życie kulturalne swojego regionu,
- rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi i wykorzystuje te umiejętności do prezentowania własnych zainteresowań.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:

I Kształcenie literackie i kulturowe

- bez trudu i trafnie omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji,
- rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach,
- rozpoznaje czytany utwór jako legendę, mit, opowiadanie, nowelę, dziennik, pamiętnik lub powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe,
- zna i bezbłędnie rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, pytanie retoryczne, powtórzenie

oraz określa ich funkcje,

- omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu, podtytułu, motto, puenty,
- rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie,
- barwnie opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność,
- odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze,
- w ciekawy sposób charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów czytanych utworów,
- bezbłędnie rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze,
- zawsze wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy,
- trafnie określa tematykę oraz problematykę utworu,
- wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne,
- nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst,
- objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach,
- określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi,
- przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia,
- wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze,
- w ciekawy sposób wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach,
- wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera,
- identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy,
- trafnie określa temat i główną myśl tekstu,
- odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych, informacje o faktach od opinii,
- rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmowa, sceniczna, radiowa) oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją,
- odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia,
- świadomie i z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.

II Kształcenie językowe

- bezbłędnie rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, przyimek, spójnik) i określa ich funkcje w tekście,
- zawsze odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych,
- dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na -no, -to; rozumie ich znaczenie w wypowiedzeniu oraz funkcje w tekście,
- rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi; oddziela temat fleksyjny od końcówki,
- stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych,
- poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki, rozumie ich rolę w opisie świata oraz używa we właściwych kontekstach; 7) nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik),
- rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu, wyróżnia człon nadrzędny i podrzędny,
- rozpoznaje typy wypowiedzi, uwzględniając cel wypowiedzi: wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące - rozumie ich funkcje i je stosuje,
- rozpoznaje w tekście typy wypowiedzi: zdanie pojedyncze, zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie), równoważniki zdań, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej,
- przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w

równoważniki zdań i odwrotnie,

- używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej,
- rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi,
- rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach,
- rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie ich funkcje w tekście,
- dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi,
- rozróżnia synonimy, antonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach,
- rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, reklamowy, ikoniczny,
- określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi,
- rozumie pojęcie głoska, litera, sylaba, akcent; zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów,
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni,
- poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu.

III Tworzenie wypowiedzi

- uczestniczy w rozmowie na zadany temat,
- tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi,
- dokonuje selekcji informacji, - prawidłowo dzieli tekst na akapity,
- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, przepis, kartka pocztowa, kartka z pamiątnika, gratulacje, streszczenie, charakterystyka,
- wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz,
- tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu,
- samodzielnie redaguje notatki,
- rozróżnia współczesne formy komunikatów (np. e-mail, SMS) i odpowiednio się nimi posługuje, zachowując zasady etykiety językowej,
- tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji,
- wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach.

IV Samokształcenie

- doskonali ciche i głośne czytanie,
- doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji,
- korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcyjnie informację,
- zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych), korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, zwraca uwagę na typy definicji słownikowych,
- rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji,
- rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi i wykorzystuje te umiejętności do prezentowania własnych zainteresowań.

OCENA CELUJĄCA

Otrzymuje ją uczeń, który doskonale opanował obowiązujący program nauczania. Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami zarówno w rozwiązywaniu problemów teoretycznych, jak i praktycznych ujętych w programie nauczania oraz wynikających z podstawy programowej. Kreatywnie, samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania. Proponuje rozwiązania oryginalne, wykraczające poza materiał programowy. Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia. Nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości. Bierze udział w konkursach (literackich, ortograficznych, teatralnych lub innych); osiąga w nich sukcesy w szkole i poza szkołą. Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych. Prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny.

I Kształcenie literackie i kulturowe

Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:

- odczytuje i wyjaśnia przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich,
- samodzielnie czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, również teksty spoza listy lektur,
- wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach, schematach i notatkach biograficznych w tworzeniu własnych, samodzielnych wypowiedzi,
- odczytuje głośno i wygłasza z pamięci utwory poetyckie i prozatorskie oraz je interpretuje,
- porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich,
- wskazuje elementy mitu, bajki, przypowieści w innych tekstach kultury,
- dostrzega różnice między celem programów informacyjnych, rozrywkowych, reklam,
- odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych i opisuje otaczającą ich rzeczywistość,
- przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania,
- podejmuje rozmowę na temat przeczytanej lektury/ dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie piątej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł,
- interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych, - tworzy samodzielne wypowiedzi pisemne cechujące się twórczym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doбором środków językowych.

II Kształcenie językowe

- świadomie stosuje i twórczo wykorzystuje wiedzę językową w zakresie materiałowych przewidzianych programem nauczania słownictwa, składni, fleksji i fonetyki,
- wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną.

III Samokształcenie

- wybiera i twórczo wykorzystuje informacje z różnych źródeł we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym,
- szuka inspiracji do wzbogacania swoich tekstów w słownikach wyrazów bliskoznacznych i poprawnej polszczyzny,
- dba o czystość i poprawność swojej wypowiedzi, korzystając z różnych źródeł: słowników, poradników, audycji radiowych i programów telewizyjnych.

